

Miran Žavbi

STROŠKI DELA – LETNE OCENE

To metodološko pojasnilo se nanaša na objavljanje podatkov:

- Stroški dela – letne ocene, Slovenija, letno (Prva objava)

Oktober 2022

Kazalo

1	NAMEN.....	3
2	PRAVNI OKVIR.....	3
3	ENOTA, KI JO OPISUJEJO OBJAVLJENI PODATKI.....	3
4	IZBOR ENOT OPAZOVANJA.....	3
5	ZBIRANJE IN VIRI PODATKOV.....	3
6	DEFINICIJE.....	4
7	POJASNILA.....	5
8	OBJAVLJANJE PODATKOV.....	6
9	REVIDIRANJE PODATKOV.....	7
10	DRUGA METODOLOŠKA GRADIVA.....	7

1 NAMEN

Namen objave podatkov je oceniti in prikazati strukturo stroškov dela za vmesna leta, ko se ne izvaja 4-letno raziskovanje o strukturi stroškov dela. Z rezultati raziskovanja stroški dela – letne ocene prikažemo višino in sestavo stroškov dela.

Ključne statistike raziskovanja so:

- Povprečni stroški dela na zaposleno osebo po področjih dejavnosti,
- Povprečni stroški dela po posameznih komponentah stroškov dela.

2 PRAVNI OKVIR

- [Letni program statističnih raziskovanj \(LPSR\)](#)
- [Zakon o državni statistiki \(Uradni list RS, št. 45/95 in 9/01\)](#)

3 ENOTA, KI JO OPISUJEJO OBJAVLJENI PODATKI

Enota, ki jo opisujejo objavljeni podatki je strošek dela na zaposleno osebo, ki je prejele plačo in ima pogodbo o zaposlitvi (oseb, ki delajo po pogodbah o delu ali avtorskih pogodbah, ne upoštevamo), pri čemer so upoštevane vse zaposlene osebe, ki so prejele plačo, ne glede na to, ali delajo za nedoločen ali določen čas, s polnim delovnim časom ali z delovnim časom, ki je krajši od polnega. Strošek dela registriranih fizičnih oseb, oseb, ki opravljajo javna dela, napoteni zaposlenih oseb (detaširani delavci) in kmetov ni zajet v to raziskovanje.

Enoto, ki jo opisujejo podatki, opisujemo po področjih SKD 2008.

4 IZBOR ENOT OPAZOVANJA

V raziskovanje so vključene vse pravne in registrirane fizične osebe javnega in zasebnega sektorja oziroma njihove enote v sestavi, ki so registrirane za opravljanje dejavnosti na ozemlju Republike Slovenije.

5 ZBIRANJE IN VIRI PODATKOV

Podatki se zbirajo letno.

Viri podatkov za ocenjevanje letnih stroškov dela so različni, od obstoječih statističnih raziskovanj do administrativnih zbirk podatkov (evidence, registri). Osnova za izračun je štiriletno Raziskovanje o strukturi stroškov dela in

delovnega časa (ZAP-RSD in ZAP-SDČ).

Prejemki zaposlenih oseb so ocenjeni na podlagi podatkov iz statističnega raziskovanja Plače zaposlenih pri pravnih osebah (ZAP/M), ki ga izvaja SURS.

Za **stroške izobraževanja in druge stroške dela** trenutno ni zanesljivega vira, zato so vzeti deleži iz Raziskovanja o stroških dela in ocenjeni s pomočjo indeksa cen življenjskih potrebščin.

Delodajalčevi socialni prispevki so ocenjeni s pomočjo podatkov Uprave Republike Slovenije za javna plačila o prispevkih za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, prispevkih za zaposlovanje in prispevkih za zdravstveno zavarovanje.

Davki so ocenjeni s pomočjo podatkov Javnega jamstvenega, preživitinskega in invalidskega sklada Republike Slovenije.

Subvencije so ocenjene na podlagi podatkov iz zaključnih računov podjetij.

6 DEFINICIJE

Celotni stroški dela vsebujejo sredstva za zaposlene (prejemke zaposlenih oseb in delodajalčeve socialne prispevke), stroške izobraževanja, druge stroške dela in davke, zmanjšane za subvencije.

Prejemke zaposlenih oseb sestavljajo bruto plača (osnovna plača in dodatki, izplačila na podlagi osebne delovne uspešnosti in dodatna denarna izplačila iz naslova uspešnosti poslovanja), nadomestila plač za čas letnega dopusta, regres za letni dopust, jubilejne nagrade in plačila v naravi (plačila v naravi (v obliki izdelkov), stroški nastanitve zaposlenih oseb, stroški za avtomobile in druga plačila v naravi).

Delodajalčeve socialne prispevke sestavljajo posredni prispevki za socialno varnost (zakonsko določeni delodajalčevi prispevki za socialno varnost in dodatna plačila v breme delodajalca, namenjena socialni varnosti zaposlenih oseb) in neposredni prispevki za socialno varnost (nadomestila plač za čas bolezni, nadomestila plač za čas čakanja na delo doma in nadomestila plač trajno presežnih zaposlenih oseb v odpovednem roku, odpravnine ob upokojitvi, odpravnine trajno presežnim delavcem in solidarnostna pomoč).

Stroški izobraževanja vsebujejo stroške vzdrževanja, popravil in amortizacije prostorov in opreme, ki so namenjeni izključno za izobraževanje, izdatke za orodja in pripomočke, ki se uporabljajo za izobraževanje, izdatke za tečaje, seminarje, strokovna potovanja in plačila za zunanje inštruktorje v breme delodajalca. Ne vsebujejo plač, nadomestil plač in prispevkov za inštruktorje, zaposlene v podjetju, naložb v prostore in opremo, namenjeno za izobraževanje, in stroškov za izobraževanje, ki jih plačajo zaposlene osebe.

Drugi stroški dela so stroški kadrovanja in stroški za obleke.

Davki vsebujejo vse davke, ki so vezani na izplačila plač in grede v breme delodajalca (davek na izplačane plače, ukinjen s 1. 1. 2009). Sem spada tudi prispevek za spodbujanje zaposlovanja invalidov ali podatek o dejanskih stroških dela za nadomestno izpolnitev kvote in podatek o prejetem izplačilu nagrade za preseganje kvote zaposlovanja invalidov (le ta zmanjšuje stroške dela). Ne vsebujejo davkov od osebnih prejemkov.

Subvencije vsebujejo vse vrste subvencij s strani države ali drugih podjetij, družb in organizacij iz Slovenije ali iz tujine z namenom subvencionirati del stroškov dela ali celotne stroške dela. Subvencije zmanjšujejo stroške dela.

Dejansko opravljene delovne ure so dejansko opravljene delovne ure v polnem delovnem času, dejansko opravljene delovne ure v delovnem času, daljšem od polnega delovnega časa, in ure, ko so bile zaposlene osebe navzoče na delovnem mestu, vendar niso delale, bodisi zaradi okvar strojev, nesreč, začasnega pomanjkanja dela ali odmorov, krajših od 30 minut, in so zato prejele plačo. Sem ne sodijo plačane in neplačane delovne ure, ko zaposlene osebe niso delale ali jih ni bilo na delovnem mestu (malica, dolga 30 minut ali več, kosilo, dopust, prazniki, dela prosti dnevi, bolniška (dolga manj ali več kot 30 dni), študijski dopust, izobraževanje, plačane odsotnosti do 7 dni, čakanja na delo itd.) ter čas za prevoz na delo in z dela.

7 POJASNILA

7.1 KLASIFIKACIJE

Za prikazovanje podatkov po dejavnosti se od leta 2008 uporablja Standardna klasifikacija dejavnosti 2008 (SKD 2008). Podatki so prikazani na ravni področja dejavnosti.

Več informacij o vseh klasifikacijah najdete na spletni strani <http://www.stat.si/StatWeb/Methods/Classifications>

7.2 OBDELAVA PODATKOV

UREJANJE PODATKOV

Postopkov urejanja podatkov nismo uporabili.

UTEŽEVANJE

Postopkov uteževanja podatkov nismo uporabili.

DESEZONIRANJE

Postopki desezoniranja niso smiselni.

7.3 INDEKSI

Indeksov ne objavljamo.

7.4 NATANČNOST

V statističnih raziskovanjih prihaja do različnih vrst napak, ki vplivajo na zanesljivost in točnost statistične ocene (npr. do vzorčnih napak, napak zaradi neodgovora, do merskih napak). Napake, ki jih lahko pripišemo slučajnim vplivom, določajo natančnost in posledično zanesljivost statistične ocene. Natančnost statistične ocene ocenimo z izračunom standardne napake (SE). Uporabnike statističnih podatkov opozorimo na manjšo zanesljivost ocene tako, da takšno oceno opremimo s posebno opozorilno oznako.

V tabelah, kjer so ocenjene populacijske vsote (zveznih) spremenljivk, ocenjena povprečja (zveznih) spremenljivk ali ocenjena razmerja populacijskih vsot (zveznih), so omejitve pri objavi določene glede na relativno standardno napako oziroma koeficient variacije (CV). V teh primerih velja:

Če je koeficient variacije (CV)

- 10 % ali manj ($CV \leq 10 \%$), je ocena dovolj zanesljiva, zato je objavljena brez omejitve;
- od 10 % do vključno 30 % ($10 \% < CV \leq 30 \%$), je ocena manj zanesljiva, zato se označi s črko M;
- večji od 30 % ($CV > 30 \%$), je ocena premalo zanesljiva za objavo, zato je nadomeščena s črko N.

Več o natančnosti statističnih ocen lahko preberete v splošnem metodološkem pojasnilu [Natančnost statističnih ocen](#).

7.5 DRUGA POJASNILA

Podatek, ki je statistično zaščiten zaradi varovanja zaupnosti poročevalskih enot, nadomestimo z znamenjem »z«.

8 OBJAVLJANJE PODATKOV

- Podatkovna baza SiStat: [Plače in stroški dela](#) - Stroški dela; absolutni podatki, na ravni področja dejavnosti.
- Prva objava (Plače in stroški dela, Stroški dela: »Stroški dela«.
- Eurostat, Statistični urad Evropske unije

9 REVIDIRANJE PODATKOV

9.1 OBJAVLJANJE ZAČASNIH IN KONČNIH PODATKOV

Začasni podatki so objavljeni najkasneje 10 mesecev po koncu referenčnega obdobja, končni podatki bodo objavljeni po načrtovani reviziji izračunavanja dejansko opravljenih delovnih ur, predvidoma do konca leta 2022.

Objavljanje začasnih in končnih podatkov je načrtovano. Zaradi potreb uporabnikov po pravočasnih informacijah objavimo začasne podatke, ki ustrezajo merilom kakovosti uradnih statističnih podatkov, tudi če ne dosegajo kakovosti, ki jo je pri takih podatkih mogoče doseči s popolnejšim in točnejšim poročanjem. Podatke revidiramo, ker so lahko novejši, popolnejši oziroma kakovostnejši podatki bistveno boljša podlaga h kakovosti odločanja.

Metodološko pojasnilo o revidiranju podatkov je dostopno na spletni strani <http://www.stat.si/dokument/5296/RevidiranjeStatisticnihPodatkovMPsplosna.pdf>.

9.2 DEJAVNIKI, KI VPLIVAJO NA ČASOVNO PRIMERLJIVOST

V časovni vrsti ni prišlo do prelomov, zato so vse časovne točke primerljive.

10 DRUGA METODOLOŠKA GRADIVA

Metodološka gradiva na spletni strani SURS so dostopna na <https://www.stat.si/statweb/Methods/QuestionnairesMethodologicalExplanationsQualityReports>.

- Vprašalnik:
  - Podatkov za to raziskovanje SURS ne zbira z vprašalnikom.